Algebra - Lista 7

Zadanie 1 W podanych zbiorach wektorów znajdź maksymalny podzbiór niezależny i uzupełnij go do bazy odpowiedniej przestrzeni $\mathbb{R}^n$:

- (4,3,-1,1,1),(2,1,-3,2,-5),(1,-3,0,1,-2),(1,5,2,-2,6)
- (2,3,5,-4,1),(1,-1,2,3,5)
- (1,2,1),(2,3,3),(3,8,2)

Zadanie 2 Pokaż, że $\mathbb C$ jest przestrzenią liniową nad $\mathbb Q$. Pokaż, że wektory $1, \sqrt{2}, \sqrt{5}, i$ są w niej liniowo niezależne.

Zadanie 3 Wyznacz wymiary $LIN(S \cap T)$ oraz LIN(S + T) dla przestrzeni liniowych S oraz T określonych jako

- S = LIN((1,2,1),(1,1-1),(1,3,3)), T = LIN((1,2,2),(2,3,1),(1,1,3))
- S = LIN((-1, 6, 4, 7, -2), (-2, 3, 0, 5, -2), (-3, 6, 5, 6, -5)), T = LIN((1, 1, 2, 1, -1), (0, -2, 0, -1, -5), (2, 0, 2, 1, -3))
- S = LIN((1, 2, 1, 0), (-1, 1, 1, 1)), T = LIN((2, -1, 0, 1), (1, -1, 3, 7)).

Zadanie 4 (Ślad macierzy) Śladem macierzy kwadratowej jest suma elementów na jej przekatnej, tj.

$$\operatorname{tr}((a_{ij})_{i,j=1,...,n}) = \sum_{i=1}^{n} a_{ii}.$$

Pokaż, że:

- $\operatorname{tr}(A) = \operatorname{tr}(A^T)$;
- $\operatorname{tr}(AB) = \operatorname{tr}(BA);$
- dla macierzy podobnych A, B zachodzi tr(A) = tr(B) (dla przypomnienia: macierze M, N są podobne, gdy istnieje A-odwracalna, taka że $M = A^{-1}NA$).

Z ostatniego punktu wywnioskuj, że ślad jest też dobrze określony dla przekształceń liniowych.

Zadanie 5 Podaje macierze odwrotne do (sugerowane rozwiązanie za pomocą operacji elementarnych):

$$\begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 1 \\ 0 & 1 & 0 & 0 \end{bmatrix}, \quad \begin{bmatrix} 3 & -4 & 5 \\ 2 & -3 & 1 \\ 3 & -5 & -1 \end{bmatrix}, \quad \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & -2 \\ 2 & -2 & 1 \end{bmatrix}.$$

Zadanie 6 Oblicz wyznaczniki:

$$\begin{vmatrix} -t & 0 & 0 & 0 & \dots & 0 & a_1 \\ a_2 & -t & 0 & 0 & \dots & 0 & 0 \\ 0 & a_3 & -t & 0 & \dots & 0 & 0 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \ddots & \vdots & \vdots & \vdots \\ 0 & 0 & 0 & 0 & \dots & a_n & -t \end{vmatrix}, \quad \begin{vmatrix} 1001 & 1002 & 1003 & 1004 \\ 1002 & 1003 & 1001 & 1002 \\ 1001 & 1001 & 1001 & 999 \\ 1001 & 1000 & 998 & 999 \end{vmatrix}, \quad \begin{vmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 & -n \\ 1 & 1 & \dots & -n & 1 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ 1 & -n & \dots & 1 & 1 \\ -n & 1 & \dots & 1 & 1 \end{vmatrix}$$

Zadanie 7 Zbadaj ilość rozwiązań podanych układów równań w zależności od parametru λ :

$$\begin{bmatrix} 1+\lambda & 1 & 1 \\ 1 & 1+\lambda & 1 \\ 1 & 1 & 1+\lambda \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} \lambda^2 + 3\lambda \\ \lambda^3 + 3\lambda^2 \\ \lambda^4 + 3\lambda^3 \end{bmatrix}, \quad \begin{bmatrix} 2 & 5 & 1 & 3 \\ 4 & 6 & 3 & 5 \\ 4 & 14 & 1 & 7 \\ 2 & -3 & 3 & \lambda \end{bmatrix} \begin{bmatrix} x_1 \\ x_2 \\ x_3 \\ x_4 \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} 2 \\ 4 \\ 4 \\ 7 \end{bmatrix}.$$

Zadanie 8 Opisz przestrzeń rozwiązań poniższych układów równań (np. poprzez podanie bazy odpowiedniej przestrzeni liniowej)

$$\begin{cases} x_1 & -x_3 & = & 0 \\ x_2 & -x_4 & = & 0 \\ -x_1 + & x_3 & -x_5 & = & 0 \\ -x_2 + & x_4 & -x_6 & = & 0 \\ -x_4 & +x_6 & = & 0 \end{cases}, \begin{cases} x_1 & +x_2 & = & 0 \\ x_1 & +x_2 & +x_3 & = & 0 \\ x_2 & +x_3 & +x_4 & = & 0 \\ \vdots & \vdots & \vdots & \vdots & \vdots \end{cases}, \begin{cases} x_1 & +x_2 & -2x_3 & +2x_4 & = & 0 \\ 3x_1 & +5x_2 & +6x_3 & -4x_4 & = & 0 \\ 4x_1 & +5x_2 & -2x_3 & +3x_4 & = & 0 \\ 3x_1 & +8x_2 & +24x_3 & -19x_4 & = & 0 \end{cases}$$

Zadanie 9 Zauważmy, że potęgi macierzy A kwadratowej (dla ustalenia uwagi: nad ciałem K) są przemienne, tzn. $A^kA^\ell=A^\ell A^k$ i tym samym dla wielomianu $p(x)=\sum_{i=0}^k a_ix^i$ o współczynnikach z ciała K wartość $p(A)=\sum_{i=0}^k a_iA^i$ jest dobrze zdefiniowana.

Udowodnij, że dla każdej macierzy kwadratowej A istnieje (niezerowy) wielomian p_A , taki że $p_A(A)$ jest macierzą zerową. (Tak naprawdę, to stopień tego wielomianu jest nie większy, niż wymiar macierzy, ale nie musisz tego pokazywać).

 $Wskaz \acute{o}wka$: Rozważ kolejne potęgi A i potraktuj je jako wektory w odpowiedniej przestrzeni liniowej. Co możesz powiedzieć o ich niezależności?

Zadanie 10 Niech $D = D(a_1, a_2, \dots, a_n)$ będzie macierzą przekątniową o elementach $a_1, a_2, \dots, a_n$ na przekątnej a $\varphi_D(x)$ jej wielomianem charakterystycznym. Pokaża, że $\varphi_D(D)$ jest macierzą zerową.

Niech M będzie macierzą podobną do D. Wykaż, że $\varphi_D(M)$ również jest macierzą zerową.